

ชื่อภาคนิพนธ์ : อำนาจต่อรองของภรรยาในการใช้ถุงยางอนามัยกับสามีที่มีพฤติกรรม
เสี่ยงต่อการติดเชื้อเอดส์ : ศึกษาเฉพาะกรณีชุมชนแออัด เขตราชเทวี
กรุงเทพมหานคร

ชื่อผู้เขียน : กิพย์วรรณ สุทธิศิริ

ชื่อปริญญา : ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนสังคม)

ปีการศึกษา : 2545

การวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์ 3 ประการ คือ เพื่อศึกษา 1) อำนาจการต่อรองของภรรยาในการใช้ถุงยางอนามัยกับสามีที่มีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอดส์ 2) ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโรคเอดส์ของภรรยาที่มีสามีมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอดส์ 3) พฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอดส์ของภรรยาที่สามีมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอดส์

ในการศึกษาใช้การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก ผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญ 18 คน ในเขตชุมชนแออัด เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร โดยมีเนื้อหาครอบคลุมประเด็นที่เกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์ครบทั้ง 3 ประเด็น

ผลการศึกษาพบว่า ผู้ให้ข้อมูลทุกคนรู้จักโรคเอดส์ โดยมีความรู้ถึงสาเหตุการเกิดโรค การแพร่ระบาด อาการ การป้องกันโรค วิธีการที่จะทราบว่า ตนติดเชื้อเอดส์ หรือไม่ในระดับค่อนข้างดีจากสื่อโทรทัศน์ แต่ไม่ค่อยรู้จักโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์อื่นๆ

การป้องกันตัวเองของภรรยาจากการติดเชื้อจากสามี วิธีการสวมถุงยางอนามัย และประโยชน์ของการใช้ พบว่า ผู้ให้ข้อมูลมากกว่าครึ่งเห็นว่า ต้องใช้ถุงยางอนามัย เมื่อสามีมีพฤติกรรมทางเพศนอกสมรส ถ้าสามีไม่ปฏิบัติตามจะใช้วิธีงดการมีเพศสัมพันธ์ นอกจากนี้ยังมีผู้ให้ข้อมูลที่ไม่ได้ป้องกันตนเอง เพราะมีความไว้วางใจสามี ภรรยาส่วนใหญ่ไม่รู้วิธีการที่ถูกต้องในการสวมถุงยางอนามัย แต่ทราบประโยชน์ของถุงยางอนามัยเป็นอย่างดี

พฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอดส์ทางเพศสัมพันธ์ พบว่า ผู้ให้ข้อมูลเกือบทุกคนรู้ว่าตนเองมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอดส์ทางเพศสัมพันธ์จากสามี โดยสามีมีเพศสัมพันธ์นอกสมรสที่ไม่ปลอดภัย การไม่สวมถุงยางอนามัย รวมทั้งการดื่มสุราทำให้ขาดสติความยังคิดในการมีเพศสัมพันธ์ การที่ผู้ให้ข้อมูลบางคนเคยเป็นโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์มาก่อน แสดงให้เห็นถึงการมีพฤติกรรมเสี่ยง และมีแนวโน้มว่าจะติดเชื้อเอดส์ได้ต่อไป

โอกาสเสี่ยงของภรรยาต่อการติดเชื้อเอดส์จากสามีที่มีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอดส์พบว่า ผู้ให้ข้อมูลครึ่งหนึ่งเห็นว่าตนเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอดส์จากสามีสูง เนื่องมาจากการปกปิดพฤติกรรมทางเพศนอกสมรสของสามี ประกอบกับความไว้วางใจในสามี ไม่ค่อยรู้เท่าทันสามีสามีในเรื่องต่างๆ การดื่มสุรา อีกทั้งยังขาดความตระหนักต่อการป้องกันตนให้ปลอดภัยจากเชื้อเอดส์

จากการศึกษาพบว่า ผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญมีอำนาจการต่อรองในการใช้ถุงยางอนามัยกับสามีที่มีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอดส์ในระดับที่แตกต่างกัน โดยขึ้นอยู่กับแรงจูงใจในการต่อรอง ความรู้สึกกังวล ความเห็นในการต่อรอง วิธีการต่อรอง และการเข้าใจความรู้สึกของสามี ซึ่งพบว่า ผู้ให้ข้อมูลเกือบทั้งหมดเห็นว่า การที่สามีมีพฤติกรรมทางเพศนอกสมรสทำให้รู้ว่าตนเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอดส์ ประกอบกับความรู้สึกเสียใจ โกรธที่สามีไม่มีความซื่อสัตย์ เหล่านี้ล้วนเป็นแรงจูงใจในการต่อรอง ความกังวลของภรรยาต่อการติดเชื้อเอดส์ พบว่า ผู้ให้ข้อมูลเกือบครึ่งมีความกังวลมากคิดว่าตนมีโอกาสเสี่ยงสูงจากการมีเพศสัมพันธ์นอกสมรสของสามี วิธีการต่อรอง ส่วนใหญ่ใช้วิธีการพูดโน้มน้าวให้สามีคล้อยตามในการต่อรอง สามีจะเกิดความไม่พอใจ หงุดหงิดเสมอ

ระยะเวลา ช่วงเวลา และบรรยากาศในการต่อรองการใช้ถุงยางอนามัย พบว่า ผู้ให้ข้อมูลครึ่งหนึ่งระบุว่า ใช้เวลาในการต่อรอง 6-10 นาทีต่อครั้ง ถ้านานกว่านี้จะทำให้หมดอารมณ์ทางเพศ โดยใช้ช่วงเวลาก่อนที่จะมีเพศสัมพันธ์เพื่อต่อรอง การต่อรองมีบรรยากาศที่ตึงเครียดมาก อาจก่อให้เกิดการทะเลาะได้เสมอ

ปัจจัยสนับสนุนอำนาจและผลในการต่อรองในการใช้ถุงยางอนามัยกับสามีที่มีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอดส์ พบว่า การต่อรองทำได้ในระดับที่แตกต่างกันเนื่องจากสถานภาพของผู้ให้ข้อมูลในครอบครัว ความรักที่มีต่อลูก บทบาททางเศรษฐกิจ ระดับการศึกษา เป็นปัจจัยสนับสนุนอำนาจในการต่อรอง

ความคิดเห็นของภรรยาในการต่อรองการใช้ถุงยางอนามัยกับสามีที่มีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อ พบว่า ผู้ให้ข้อมูลครึ่งหนึ่งเห็นว่าต่อรองเป็นเรื่องปกติในชีวิตประจำวัน

ข้อเสนอแนะ

ควรหาอุปในการให้ความรู้เรื่องพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอดส์ การให้สุขศึกษาเรื่องโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ ที่มีเนื้อหาสอดคล้องกับกลุ่มโดยเฉพาะกลุ่มผู้หญิง รวมถึงการให้ความรู้ก่อนการสมรสในเรื่องพฤติกรรมทางเพศ การณรงค์เรื่องโรคเอดส์ให้ครอบคลุมทุกด้าน การณรงค์ให้ใช้ถุงยางอนามัยชายเพื่อการมีเพศสัมพันธ์ที่ปลอดภัย และใช้ถุงยางอนามัยสตรีเพื่อเป็นทางเลือกในการป้องกันตนเอง เน้นให้ผู้หญิงตระหนักถึงสิทธิทางเพศของตน รวมทั้งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดอบรมทักษะการต่อรอง เพื่อสร้างเสริมศักยภาพการต่อรองให้กับผู้หญิง

Title of Research Paper : Negotiation Power of the Wives to use Condom with their Husbands who had AIDS risk Behaviors : a Case Study of Congested Areas in Rachathevi Region, Bangkok Metropolitan

Author : Tippawan Suthikiri
Degree : Master of Arts (Social Development)
Year : 2002

This research has 3 objectives: 1) to study the negotiation power of the wives to use condom with their husbands who had AIDS risk behavior; 2) to examine the AIDS knowledge and understanding of the wives who had husbands with AIDS risk behavior; and 3) to explore the AIDS risk behavior of the wives who had husbands with AIDS risk behavior.

In-dept interviews were conducted among 18 informants living in Rachathevi region of Bangkok Metropolitan. The interview contents cover relevant issues related to the above objectives.

The result revealed that every informant had relatively high level of knowledge about AIDS in terms of its epidemic, symptoms, prevention, how to perceive if having AIDS, mostly from television media. However, they did not know much about other sexual transmitted diseases (STDs).

Regarding self protection of the wives from infecting the disease from their husbands by using condom and the benefit of using it, it was found that more than half of the informants thought that condom must be used if their husbands had extra-marriage sexual relation. If the husbands did not use it, they will not allow to have sex. However, some informants did not use any protection because they trusted their husbands. Most of the wives did not know how to use condom correctly but they knew about its benefit.

With respect to AIDS risk sexual behavior, almost all informants knew that they had risk behavior from having sex with their husbands because their husbands had unsafe extra-marriage sex, not using condom, drinking alcohol and having sex with suppressed consciousness. Some informants experienced STDs which reflected having risk behavior and are likely to contract AIDS.

Considering the risk opportunity of the wives to receive AIDS from their husbands with AIDS risk behavior, about half of these informants reported that they were at high risk of having AIDS from their husbands because their husbands covered about their extra-marriage sexual behavior, they trusted their husbands and cannot catch up with their husbands, drinking alcohol and did not realize to protect themselves from contracting AIDS.

The findings suggested that these informants had different level of negotiation power to use condom with their husbands who had AIDS risk behavior, depending on motivation in negotiation, anxiety, negotiation opinion, negotiation methods, and understanding about their husbands' feeling. Almost all informants agreed that they are at risk of having AIDS because their husbands had extra-marriage sexual behavior. Besides, they felt sorry and angry that their husbands were not honest, all of these had motivate them to make negotiation. Almost half of the informants become anxiety for they had high risk opportunity to have AIDS because their husbands had extra-marriage sexual relation. Negotiation methods mostly used is trying to convince their husbands but their husband usually become upset.

About half of informants stated that each negotiation took about 6 – 10 minutes, if longer than this might suppress sexual feeling since the negotiation was made just before having sex. The negotiation become serious and might lead to the quarrel.

Regarding supportive factors to negotiation power and its result to use condom with the husbands who had AIDS risk behavior, it was found that the negotiation could be made at different level depending on the informants' status in the family, how they love their children, economic roles, educational level, all of which supported the negotiation power.

A half informants thought that negotiation to use condom with the husbands who had AIDS risk behavior is common in their daily life.

Recommendation

The model of health education about AIDS risk behavior and sexually transmitted diseases should be developed with relevant contents particularly for the female group including pre-marital education about sexual behavior, AIDS campaign, condom use campaign for safe sex, or using female condom as an alternative for self protection. Emphasis should be made on female gender's rights. Concerned organization should conduct the training on negotiation skill to enhance female negotiation potentiality.